

Biblická hodina, Bratislava, Zborová sieň Legionárska 6, 21. máj 2026, 18.00; téma: **ESTER KRÁĽOVNOU Ester 1, 1 - 2, 20**

AHASVÉROVA HOSTINA (1, 1 - 22)

¹ Za čias Ahasvéra ..., ktorý kraloval od Indie až po Kúš nad stodvadsaťsedem krajinami - ² ... keď kráľ Ahasvér sedel na svojom tróne ... na hrade v Šúšane, ³ ... usporiadal hostinu pre všetky svoje kniežatá a svojich služobníkov, pričom pred ním boli perzskí a médski vodcovia, šľachtici a krajinští miestodržiteľia. ⁴ Vtedy im za ... stoosemdesiat dní, ukazoval preslávané bohatstvo svojho kráľovstva a vzácnu nádheru svojej veľkosti. ⁵ Keď uplynul ten čas, kráľ usporiadal pre všetok ľud, ktorý bol na hrade v Šúšane, od najväčšieho po najmenšieho, sedemdnôvu hostinu na záhradnom nádvorí kráľovského hradu. ... ⁷ Nápoje sa podávali v zlatých nádobách ... i kráľovského vína bol dostatok. ... ⁸ Popíjalo sa podľa pravidiel, nikto nemal byť nútený, lebo kráľ prikázal všetkým hodnostárom svojho paláca, aby každému splnili želanie. ⁹ I kráľovná Vaští usporiadala hostinu pre ženy v kráľovskom paláci, ktorý patril kráľovi Ahasvérovi.

NEPOSĽUŠNOSŤ KRÁĽOVNEJ

¹⁰ Na siedmy deň, keď sa srdce kráľa rozveselilo vínom, povedal siedmim eunuchom obsluhujúcim kráľa Ahasvéra, ¹¹ nech pred kráľa privedú kráľovnú Vaští s kráľovskou korunou, aby ukázal národom a kniežatám jej krásu; bola totiž krásna na pohľad. ¹² Ale kráľovná Vaští sa zdráhala prísť, ako jej rozkázal kráľ ... Vtedy sa kráľ veľmi rozhneval ... ¹³ Povedal mudrcom, ktorí sa vyznali v pomeroch, lebo obyčajne tak sa kráľova záležitosť predkladala všetkým znalcom zákona. ... ¹⁵ Čo sa má vykonať s kráľovnou Vaští podľa zákona za to, že nespĺnila príkaz kráľa Ahasvéra, doručený eunuchmi? ¹⁶ Memúchán povedal pred kráľom a kniežatami: Kráľovná Vaští sa previnila nielen proti kráľovi, ale i proti všetkým kniežatám a národom, ktoré sú po všetkých krajinách kráľa Ahasvéra. ¹⁷ Lebo slovo kráľovnej sa rozchýri medzi všetkými ženami, takže budú znevažovať manželov vo svojich očiach, a povedia si: Kráľ Ahasvér rozkázal, aby k nemu privedli kráľovnú

Vaští, a ona neprišla! ¹⁸ Ešte dnes to povedia perzské a médske kniežatné, ktoré počuli slová kráľovnej, všetkým kráľovým kniežatám; z toho vznikne veľa znevažovania a hnevu. ¹⁹ Ak to kráľ uzná za dobré, nech vyjde od neho kráľovské slovo, vpíše sa medzi perzské a médske zákony a nech sa neprestupuje, že totiž Vaští už nesmie prísť pred kráľa Ahasvéra a že jej kráľovskú hodnosť dá kráľ inej, ... ²¹ Táto rada sa zapáčila kráľovi i kniežatám; kráľ ... ²² poslal listiny do všetkých kráľovských provincií - do každej provincie jej písmom a každému národu v jeho vlastnej reči - aby každý muž bol vládcom vo svojom dome. ...

ESTER KRÁĽOVNOU (2, 1 - 20)

¹ Po týchto udalostiach, keď sa zlosť kráľa Ahasvéra utíšila, spomenul si na Vaští, i na to, čo urobila, i na to, čo sa uznieslo o nej. ² Potom povedali mladí kráľovi služobníci, ktorí ho obsluhovali: Nech vyhľadajú pre kráľa dievčatá, panny krásneho vzhľadu, ³ do paláca žien na hrad Šúšán k Hégajovi, kráľovmu eunuchovi ... ten nech im dá okrášľujúce prostriedky. ⁴ To dievča, ktoré sa zapáči kráľovi, nech sa stane kráľovnou namiesto Vaští. Kráľovi sa táto reč páčila a urobil podľa nej. ⁵ Na hrade Šúšán bol judský muž - Benjamíнец, ktorý sa volal Mordochaj ... ⁶ Spolu s Jechonjom, judským kráľom, bol zajatý v Jeruzaleme s ďalšími zajatcami, ktorých dal odviecť babylonský kráľ Nebúkadnecar. ⁷ Ten vychovával Hadassu, totiž Ester, dcéru svojho strýka, lebo nemala otca ani matku. Dievča bolo peknej postavy a krásne na pohľad. Keď zomrel jej otec i matka, vzal si ju Mordochaj za vlastnú. ⁸ Keď bol vyhlásený kráľov výrok a jeho zákon a mnohé dievčatá sa zhromažďovali na hrad Šúšán ..., vzali aj Ester do kráľovského paláca pod ochranu Hégaja, strážcu žien. ⁹ Dievča sa mu zapáčilo a získalo si u neho priazeň. Hneď jej dal ozdoby a výstroj i sedem pekných dievčat z kráľovského paláca a umiestnil ju i jej dievčatá na najlepšom mieste paláca žien. ¹⁰ Ester neprezradila nič o svojom národe a pôvode, lebo Mordochaj jej prikázal, aby o tom nehovorila. ¹¹ Mordochaj sa prechádzal každý deň pred nádvorím paláca žien, aby sa dozvedel, ako sa vodí Ester a čo sa s ňou bude diať. ¹² Keď na každú devu prichádzal rad, aby vošla ku kráľovi Ahasvérovi - keď jej uplynulo dvanásť mesiacov podľa zákona pre ženy, lebo tým

sa vyplnili dni jej okrášľovania: šesť mesiacov myrhovým olejom, šesť mesiacov balzami a ženskými líčidlami - ¹³ vtedy deva vchádzala ku kráľovi. Všetko, čo si zažiadala, dostala, aby si to vzala so sebou z paláca žien do kráľovského paláca. ¹⁴ Večer išla a ráno sa vrátila do druhého paláca žien ku kráľovmu eunuchovi Šaašgazovi, strážcovi vedľajších žien. Už nešla ku kráľovi, iba ak si ju oblúbil a ak bola zavolaná podľa mena. ¹⁵ Keď prišiel rad na Ester, dcéru Abíhajila, strýka Mordochajovho, ktorý si ju vzal za vlastnú, aby vošla ku kráľovi, nežiadala nič, len to, čo jej povedal Hégaj, kráľovský eunuch, strážca žien. Pritom sa Ester zapáčila všetkým, ktorí na ňu pozreli. ¹⁶ Vtedy vzali Ester ku kráľovi Ahasvérovi do jeho kráľovského paláca v desiatom mesiaci, totiž v mesiaci tébéte, v siedmom roku jeho kráľovania. ¹⁷ Kráľ si zamiloval Ester nad všetky ženy a získala viac jeho lásky a priazne ako všetky panny; položil kráľovskú korunu na jej hlavu a ustanovil ju za kráľovnú namiesto Vaští. ¹⁸ Potom usporiadal veľkú hostinu pre všetky svoje kniežatá a svojich služobníkov, hostinu na počesť Ester; vyhlásil úľavy provinciám a rozdával dary s kráľovskou štedrosťou. ¹⁹ Keď sa panny zhromažďovali po druhý raz, sedel Mordochaj v kráľovskej bráne. ²⁰ Ester ešte stále nepovedala nič o svojom pôvode a o svojom národe, ako jej rozkázal Mordochaj; Ester sa správala podľa príkazu Mordochajovho, kým bola v jeho opatere.

V našom preklade Písma svätého sú biblické knihy SZ i NZ rozčlenené na historické, vyučujúce a prorocké. Ester patrí spolu s knihami Ezdráš a Nehemiáš na záver skupiny 17 historických kníh SZ.

V hebrejskej zbierke spisov SZ je delenie iné: Zákon, Proroci a Spisy. **Kniha Ester** patrí spolu s knihami Rút, Veľpieseň, Kazateľ a Žalospevy práve k do skupiny Spisov **medzi 5 sviatočných zvitkov** (hebr. **megillót**).

Tieto sú určené na čítanie počas **židovských sviatkov**. Konkrétne **Ester na radostný jarný sviatok Púrim**. Je **oslavou záchrany Božieho ľudu pred jeho hroziacou záhubou im zničením zo strany nepriateľov**, ktorí nenávideli ľudí zmýšľajúcich a konajúcich inak, ako to bolo bežné. Židia - Hospodinovi vyznávači sa v mnohom odlišovali od svojho pohanského okolia. Posolstvo knihy Ester im malo dodať odvalu, že ako Boží ľud sú pod Hospodinovou ochranou aj vtedy, keď sú vo vyhnanstve mimo svojej vlasti a sú ohrozovaní nenávisťou a úkladmi nepriateľov.

Kniha Ester je **mimoriadne obľúbená u Židov**. Židovský filozof Maimonides (1135 - 1204) ju z hľadiska dôležitosti zaradil **hneď na druhé miesto po Tóre** (5 knihách Mojžišových).

Kniha Ester **dýcha atmosférou rozprávok** z Tisíc a jednej noci, na druhej strane **pachom plynových komôr** použitých na genocídu Židov.

Príbeh Ester mal Boží ľud povzbudiť k statočnosti a vernosti aby ani uprostred skúšok a utrpenia neprepadol malomyselnosti, ale vytrval vo viere

v Boha. Celá kniha Ester je poučným čítaním. Dnes sú pred nami 1. a temer celá 2. kapitola (1, 1 - 2, 20).

Ester 1, 1 - 22: POKAZENÁ HRA AKO SÚČASŤ PLÁNU ALEBO BOŽIE OKO VIDÍ PRENIKAVEJŠIE AKO OKO RÍŠE

V Egypte faraón bol považovaný za syna boha Slnka.

Titul perzských kráľov bol: oko ríše. Médsko-perzskej ríši, ktorá vystriedala Babylončanov (tí odvliekli Boží ľud do vyhnanstva) vládol **Ahasvér**. Panoval nad vtedajšou svetovou veľmocou. 127 provincií Médsko-perzskej ríše siahalo od Indie až po Etiópiu. **Kráľ mal čo sledovať. No nemal dosť a hodlal** napadnúť a **dobyť aj Grécko. Pred tým usporiadal pompéznu hostinu pre hodnostárov a dôstojníkov, aby ich oslnil svojou slávou, bohatstvom a upevnil si tým svoju moc.**

Vínom opojený vladár **prikázal priviesť kráľovnú Vaští, aby sa ňou popýšil pred svojimi hosťami.** Rabínska literatúra uvádza, že Vaští mala prísť nahá, ozdobená iba kráľovskou korunou. **Kráľ koná nezákonne.** Perzské právo zabraňovalo, aby ženu videl iný

tak, ako jej manžel. No zákon tiež prikazoval poslúchať kráľa.

Vaští Ahasvérovi „pokazí hru“. Obrovská **blamáž pre temer všemocného panovníka svetovej veľríše.** Autoritu **vládcu, ktorého tisícky vojakov poslúchajú na slovo a v očiach ľudu je považovaný za boha, spochybní žena.**

VAŠTÍ DÁVA PREDNOSŤ ZACHOVANIU SI CTI PRED ZACHOVANÍM SI POSTAVENIA (KOLKÍ PRED ŇOU I PO NEJ KONALI NAOPAK...). Navonok prehráva, stráca hodnosť kráľovnej. No **JEJ ZOSADENIE JE SÚČASŤ BOŽIEHO PLÁNU, aby sa na trón dostala Ester a cez ňu Boh zachránil svoj ľud.**

Kniha Ester je v Biblii jedinou, v hebrejskom origináli ktorej **sa nespomína Boh. A predsa Hospodin je mocne prítomný a koná. Sú momenty, ba aj dlhšie obdobia, keď sa zdá, že Pán Boh mlčí.** „Opraty dejín“, réžiu sveta má však v rukách Hospodin, nie mocní dôb minulých či prítomných. Ako sa spieva v jednej duchovnej piesni: *„Áno, kraluje Pán, On národ svoj nezanechá, keď príde bôľ, skúška či nevery*

búrka, On vezme Ťa na ramená. Áno, kraluje Pán, moc diabla neškodí nám, ved' zaslúbenie, bude naplnené, vládne, kraluje Pán.“ https://www.youtube.com/watch?v=rE9r_gWmV54

Ester 2, 1 - 20: ČO FORMUJE KRÁSU ČLOVEKA?

Z histórie je známe, že po zavrnutí Vaští a prvotných úspechoch v boji proti Gréckom, títo Ahasvéra napokon porazili a on sa musel vrátiť do Perzie. **Prehra na vojenskom poli, spúšť aj v osobnom živote, kazenie života iným.** Za vyhľadanim panien krásneho vzhľadu pre kráľa totiž nie je romantická rozprávka, ale drsná skutočnosť vytrhnutia nejednej mladej dievčiny z prostredia jej blízkych. **Vládca si ju uzurpoval pre seba, čo pre mladú ženu znamenalo potupný údel stať sa jednou z mnohých konkubín, byť zbavenou možnosti vydať sa, mať vlastnú rodinu, zostať uväznenou - čo aj v honosnom paláci - „zlatej klietke“.** Taká perspektíva čaká Ester. **JEJ PRÍBEH JE PREDOBRAZOM JEŽIŠA, KTORÝ SA PONÍŽIL A POSLUŠNOSŤOU BOŽEJ VÔLI SA STAL SPASITEĽOM.**

Ester tým, že sa bola poslušným nástrojom v Božom pláne, zachránila svoj ľud.

Vedela v správnom čase obozretne mlčať, aj odvážne v pravú chvíľu prehovoriť (por. ES 619). **Stáva sa kráľovnou, ktorá aj vo svojej sláve nesie poníženie svojho ľudu. JE KRÁSNOU VZHĽADOM, NAJMÄ VŠAK VÝCHOVOU, SRDCOM, VIEROU.** Skromnosť, pokorná viera, vedomie: slúžim Bohu, som spolupracovníkom v Jeho pláne, určuje, formuje krásu človeka väčšmi ako najkvalitnejšia kozmetika. - „Ži krásne v časom živote. Šír vôňu lásky kol seba“ (ES 498). **Amen.**

Použitím: *Hovory s Biblí* (zborník statí 18 autorov zostavil: Miloš Šourek, vydala Synodná rada ČCE prostredníctvom vydavateľstva Kalich v Evan. nakladateľství Praha 1991), : Jana Šrámková: *Ester* (vyd. BIBLION, Praha 2021) a viacerých iných prameňov: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**